

FORSLAG FRA THORVALD NETVÆRKET

I anledning af høringen om udkast til ændring af forældreansvarsloven foreslår vi følgende forældreansvarslov:

Kapitel 1. Lovens formål

§ 1. Lovens formål er at sikre stabil og omfattende kontakt mellem børn og begge forældre gennem hele opvæksten.

Stk. 2. Kontakten mellem en forælder og dennes barn kan kun nedskæres væsentligt eller afbrydes efter en grundig forudgående psykologisk forældreevne undersøgelse og gratis advokat bistand.

Stk. 3. Såfremt kontakten mellem et barn eller en forælder er bortfaldet eller væsentligt nedskåret, skal familieretshuset hvert år på ny tage stilling til om forældreevnen er forbedret, så kontakten kan genoptages eller øges.

Stk. 4. Ministeriet skal tilvejebringe løbende og overskuelig statistik

- a) over afgørelser og sanktioner i, og i forbindelse med, det familieretlige system,
- b) over omfanget af afbrudte og væsentligt nedskårne kontakter mellem børn og forældre i løbet af året,
- c) over antallet af børn, der ved årets begyndelse ikke har stabil og omfattende kontakt med en forælder.

Stk. 5. Ministeren redegør årligt i folketinget for arbejdet med at vedligeholde, genskabe og øge kontakter mellem børn og forældre.

Kapitel 2. Forældretid

§2. Ophæver forældrene deres samliv skal de træffe aftale om deres forældretid med barnet.

Stk. 2. Træffer forældrene ikke aftale efter stk. 1 kan hver af forældrene anmode familieretshuset om at træffe en midlertidig afgørelse om forældretid. Denne afgørelse skal træffes senest 14 dage efter indgivelsen af begæringen.

Stk. 3. Træffes en sådan afgørelse ikke inden 14 dage jf. stk. 2 anses parterne indtil anden afgørelse foreligger fra familieretshuset eller familieretten, at have truffet aftale om en deleordning, så mor bestemmer forældretiden i ulige uger og far bestemmer forældretiden i lige uger fra mandag kl. 16.

§3. Forældrene kan ved gensidig aftale ændre en tidligere aftale eller afgørelse om forældretid. Ingen

af forældrene kan ensidigt fravige det aftalte eller afgjorte.

Stk. 2. Ved uenighed kan hver af forældrene anmode familieretshuset om en afgørelse om midlertidigt ændret forældretid. Denne afgørelse skal træffes senest 14 dage efter indgivelsen af begæringen.

Stk. 3. Træffes en sådan afgørelse ikke inden 14 dage jf. stk. 2, går sagen videre til familieretten, der træffer en afgørelse inden 14 dage.

Stk. 4. Familieretten kan udpege en forældrekoordinator, der skal hjælpe forældrene med at ændre forældretid og praktisere det aftalte eller afgjorte. Ministeren fastsætter nærmere regler om udpegelse og aflønning af forældrekoordinatorer.

Stk. 5. Familieretten kan høre børn om deres ønsker i forbindelse med forældretid, men kan ikke acceptere, at børn giver afkald på deres ret til familie jf. FN's børnekonvention.

Stk. 6. Familieretshusets afgørelser kan appelleres til familieretten. Familierettens afgørelser kan appelleres til landsretten.

Stk. 7. Har en forælder planlagt barselsorlov og/eller forældreorlov før samlivets ophør i henhold til gældende overenskomst eller gældende regler, skal familieretshuset og familieretten sørge for, at denne orlov kan gennemføres.

§4. Undersøger politiet, et regionalt børnehus eller en anden myndighed påstande om at en forælder er farlig for børn, skal myndigheden påse at den pågældende forælder har løbende og stabil kontakt til barnet ved overvåget forældretid. Så længe det er nødvendigt, indtil den almindelige forældretid kan genoptages, eller må ophøre på grund af fuldstændig mangel på forældreevne.

§5. Hvis en af barnets forældre dør eller forsvinder, eller hvis der kun kan gennemføres stærkt begrænset forældretid med en forælder, skal familieretshuset og familieretten formidle kontakt til hele barnets familie, hvis den tilbageværende forælder ikke gør det. Familieretshuset og familieretten kan fastsætte forældretid til bedsteforældre og andre af barnets nærmeste slægtninge samt barnets netværk.

§6. En forælder eller andre kan kun tilbageholde et barn fra aftalt eller afgjort forældretid, hvis barnet er i akut fare. Den, der tilbageholder barnet, skal straks underrette politiet og kommunens sociale vagtordning om tilbageholdelsen.

Stk. 2. Tilbageholder nogen et barn fra forældretid, uden for de i stk. 1 anførte tilfælde eller uden at der er sket underretning efter stk. 1, straffes vedkommende for overtrædelse af straffelovens § 261, jf. §215.

Kapitel 3. Institutioner og myndigheder

§ 7. Barnets forældre har begge ret til at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner, social- og sundhedsvæsenet, sundhedsplejersker, samt private sygehuse, privat praktiserende læger

og tandlæger. Begge forældre har desuden ret til at få udleveret dokumenter om barnets forhold, hvis disse findes på skoler og i børneinstitutioner. Der må ikke gives fortrolige oplysninger om nogen af forældrene.

Stk. 2. Begge forældre har ret til at få orientering om generelle sociale aktiviteter på barnets skole og børneinstitution fra den pågældende skole og institution og har adgang til at deltage i disse aktiviteter.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte institutioner m.v. kan kun i helt særlige tilfælde nægte at give oplysninger og udlevere dokumenter om barnets forhold, og nægte orientering om og deltagelse i aktiviteter, hvis det er til alvorlig skade for barnet.

Stk. 4. Orienteringen jf. § 4 stk. 1 skal meddeles uanset at en af forældrene eller begge har opnået adresse beskyttelse.

§ 8. Enhver, der i udøvelsen af sin tjeneste i det offentlige eller på et krisecenter under servicelovens § 109 bliver bekendt med, at en forælder eller andre uretmæssigt hindrer eller forsøger at hindre gennemførelsen af en forælders aftalte eller fastsatte forældretid, er pligtig til uden forsinkelse at foretage anmeldelse herom til politiet og de sociale myndigheder.

Straffelovens §215, stk. 1 formuleres sådan:

Den, som unddrager en person under 18 år forældres eller anden rette vedkommendes, forældretid eller forsorg eller bidrager til, at han unddrager sig sådan forældretid eller forsorg, straffes efter reglerne i § 261.

Begrundelser

EN SLANKET OG SUNDERE FORÆLDREANSVARSLØV

I mange år har klagerne over lovgivningen og debatten i offentligheden gået på, at der er for dårlig kontakt mellem barnet og begge forældre på grund af lange ventetider, problematisk sagsgang og forkerte afgørelser.

[Forskning internationalt](#), i [Sverige](#) og i [Danmark](#) viser, at det er bedst for barnet, hvis det har stabil og omfattende kontakt med begge forældre under hele opvæksten. Børns trivsel, helbred og uddannelsesforløb bliver ringere, hvis de mister kontakten til en af forældrene.

Trods ændringer i lovgivningen, er det ikke i årenes løb lykkedes at skabe de nødvendige kontakter. Og der er ingen udsigt til at det vil lykkes med de foreslåede ændringer. Alene det, at politikerne og myndighederne nu definerer "forældrefremmedgørelse" som en slags "manipulation", det vil sige SKJULT påvirkning, lægger op til en mere problematisk sagsgang med lange [ventetider](#). Ændringen af udtrykket "samværschikane" til "samarbejdschikane", får samme virkning.

Vi foreslår nogle nye midler: Det skal skrives ligeud og langt klarere i lovgivningen, at børn skal have løbende kontakt med begge forældre. Der skal tilvejebringes statistik, og laves en årlig ministerredegørelse for at sikre kontakterne.

Loven skal slankes og gøres overskuelig, så elementer føres over til børneloven, adoptionsloven, serviceloven og straffeloven. Det er nødvendigt at foretage konsekvensændringer i familieretshusloven, cpr-loven, barselsloven, børnetilskudsloven, børnebidragsloven og formentlig også i retsplejeloven.

Vi foreslår en enkelt ændring i straffeloven.

Uheldig forældreoptræden i henhold til de tidligere indledende paragraffer vil kunne håndteres af kommunen, et regionalt børnehus eller politiet i henhold til sociallovgivning eller straffeloven. Spørgsmål om vold, der melder sig i sager om børn og forældre skal omgående henvises til politiet og/eller et regionalt børnehus.

Vi vil godt understrege, at skilsmissebørn med vores forslag er lige så godt beskyttet mod vold og omsorgssvigt som andre børn. Anmeldelse kan ske til politiet, kommunen og eventuelt andre myndigheder. Er der brug for en yderligere beskyttelse, for eksempel en slags udrykningsordning, skal den omfatte ALLE børn, herunder også de børn, der lever hos samlevende forældre og de børn, der er anbragt uden for hjemmet. Mener vi.

Børnenes retssikkerhed skal forbedres ved at FN's børnekonvention gøres til en del af gældende lovgivning. Og i spørgsmål om børns ret til familie og eventuel høring af børn i den forbindelse skal de internationale retningslinjer følges.

KONTAKT, FORÆLDRETID OG FORÆLDREKOORDINATOR

I vores forslag forsvinder begreberne forældremyndighed, bopælsforælder og samværsforælder. De var svære at forstå, og opfattedes af mange som diskriminerende.

I stedet fokuseres på barnets behov, nemlig kontakt og forældretid. Som udgangspunkt er det noget forældrene skal aftale, men kan de ikke blive enige skal de have hjælp af familieretshuset og eller familieretten, der skal træffe hurtige afgørelser. Der kan udpeges forældrekoordinatorer til at hjælpe forældrene med kontakten til barnet. Børnebortførelser skal, som på andre områder, straffes efter straffeloven.

Ligestillingen af forældrene, og det forhold at de alt i alt begge skal være på banen som forældre, betyder mindre tilskyndelse til strid mellem forældrene. Færre vil lade sig friste til at bruge forældreren som hævn overfor den tidligere partner. Og antallet af mærkelige sager med udokumenterede påstande må forventes at falde.

Vi har bevidst ikke spekuleret i opgavefordelingen mellem familieretshuset og familieretten. Det er mindre vigtigt. Det primære er at sikre børnenes gode kontakt med begge forældre.

Rønne, den 21. august 2024

Claes Ludvigsen
Formand for Thorvald Netværket